

Maria Àngels Anglada

Visat núm. 12
(octubre 2011)

per Pilar Godayol

Maria Àngels Anglada començà a traduir textos majoritàriament clàssics. En molts dels casos escollí a consciència els autors i les autores i les obres, amb l'objectiu de recuperar noms poc atesos pels discursos literaris establerts.

Maria Àngels Anglada s'inicià en la traducció el 1983 amb l'antologia de poetes hel·lenístiques *Les germanes de Safo* (1983), un clar exemple de divulgació genealògica, perquè, com apunta la introducció, parafrasejant Virginia Woolf referint-se a les grans escriptores més actuals, «cadascuna és una hereva, però alhora una innovadora» (1983: X). Amb aquesta reescriptura Anglada recuperà per al públic lector del segle XX la primera generació de poetes líriques de la tradició occidental: Safo, Erinna, Filenis, Corinna, Cleobulina, Telesil·la, Praxil·la o Mirtis. Quant a les estratègies traductores emprades a *Les germanes de Safo*, Anglada es mostrava discreta, sense excessives pretensions creatives: «Conec les limitacions de tota traducció però especialment les meves, i per això no he cercat de reproduir en català el díptic elegíac en un gènere tan condensat com és l'epigrama; ara, he donat un ritme als versos, per provar de reflectir una boirosa imatge, sé prou bé que llunyana i entelada, de la graciosa música original» (1983: XXXIX-XL).

Entre les versions de *Les germanes de Safo*, del 1983, i dels *Epigrames* de Meleagre de Gàdara, del 1993, Maria Àngels Anglada féu un parèntesi en la seva dèria de difondre textos clàssics i traduí, de l'espanyol, *L'esplanada* (1987), del poeta, periodista, dramaturg i novel·lista figuerenc Abdó Terradas. Aquesta traducció no deixa de ser una altra fita en la obstinació de l'autora de recuperar personatges històrics.

Gairebé deu anys després de veure la llum *Les germanes de Safo*, on havia inclòs alguns epigrames de Meleagre de Gàdara, l'hivern de 1990 Anglada es decidí a versionar les composicions d'aquest poeta hel·lenístic del segle I, d'obra sensual i directa, a qui va anomenar «el primer trenador de garlandes», perquè sembla que va ser el fundador del gènere de l'antologia, que antigament volia dir «recull o ram de flors». Dos anys després, el 1993, sortia al carrer la traducció completa dels epigrames de Meleagre de Gàdara, amb una introducció divulgativa de la seva obra.

Sempre amb la pruija generosa d'acostar pobles, el 2000 Maria Àngels Anglada traduí, amb Maria Ohannesian, *Terra porpra i altres poemes*, una petita mostra poètica de Daniel Varujan, intel·lectual armeni nascut a Perknik el 1884 i assassinat a punyalades per les autoritats turques el 1915. En la nota de les traductores, Anglada i Ohannesian revelen que, malgrat no conservar la rima, han intentat «respectar l'estructura de les estrofes», «mantenir amb equivalents el ritme i la sonoritat en els casos en què el poeta juga amb repeticions de sons i paraules» i «preservar el to dels poemes que volen reproduir l'estil èpic arcaic» (2000: 21). En definitiva, admeten haver «procurat guardar tota

la fidelitat possible al text original» (2000: 21). *Terra porpra i altres poemes* constitueix l'última traducció de Maria Àngels Anglada, una joia d'un poeta amb qui compartia afinitats.

Finalment, val a dir que, a part de les quatre traduccions esmentades, Maria Àngels Anglada féu feina de torsimany en els seus llibres de viatges *Paisatge amb poetes* (1988) i *Paradís amb poetes* (1993) i en l'assaig *Retalls de la vida a Grècia i Roma* (1997), en els quals se serví de la poesia per a (re)construir les geografies grega i italiana.

[**Per saber-ne més**](#)